

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти:	третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти	доктор філософії
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В9 Історія та археологія
Кваліфікація	доктор філософії з історії та археології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ЦДУ імені В.Винниченка

Голова Вченої ради

_____ / Соболь Є. Ю.

(Протокол №14 від 9 червня 2026 р.)

Освітньо-наукова програма

вводиться в дію з 01.09.2026 р.

Ректор _____ /Соболь Є. Ю.

Наказ № 90-ун від 9 червня 2026 р.

ЛИСТ – ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
«Історія та археологія»

РОЗРОБЛЕНО

робочою групою ОНП.

Керівник робочої групи – доктор
історичних наук, професор, доцент
кафедри історії України та всесвітньої
історії

Олександр ЖИТКОВ

СХВАЛЕНО на засіданні кафедри історії
України та всесвітньої історії

В. о. завідувача кафедри, доктор
історичних

наук, професор

Олександр КОВАЛЬКОВ

(протокол № 12 від «3» червня 2026 р.)

ПОГОДЖЕНО

Голова Вченої ради факультету психології та історії,
кандидат юридичних наук, доцент

Катерина ТРОШКІНА

(протокол № 8 від «5 червня» 2026 р.)

ПОГОДЖЕНО

В.о. завідувача відділу забезпечення якості
та цифрового супроводу освіти

ЦДУ імені Володимира Винниченка,

кандидат філологічних наук, доцент

Ірина ЖИГОРА

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма (ОНП) визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їхнього вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї ОНП, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти. ОНП використовується під час ліцензування та акредитації освітньої програми, інспектуванні освітньої діяльності зі спеціальності; розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик; визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації, а також професійної орієнтації здобувачів.

Освітню програму розроблено на основі [Конституції України](#); Законів України «[Про освіту](#)», «[Про вищу освіту](#)»; Постанов Кабінету Міністрів України «[Про затвердження Національної рамки кваліфікацій](#)», «[Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності](#)»; «[Про присудження ступеня доктора філософії](#)»; [Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії](#).

Стандарт вищої освіти спеціальності В9 «Історія та археологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти наразі відсутній. У 2026 році ОНП було акредитовано НАЗЯВО. Отримано сертифікат про умовну (відкладену) акредитацію, сертифікат №02125415. Строк дії: 22. 04. 2026 року – 21. 04. 2027 року.

Згідно рекомендацій експертної групи та галузевої експертної ради НАЗЯВО за результатами проведення акредитації у 2026 році до освітньо-наукової програми внесено такі зміни: нові освітні компоненти «Педагогіка та методика викладання історії у вищій школі»; «Історичне джерелознавство: теорія і практика»; «Актуальні проблеми української та зарубіжної історіографії». Оновлено зміст компетентностей та програмних результатів навчання (ПРН) за освітньо-науковою програмою «Історія та археологія», яка викладається в ЦДУ ім. В. Винниченка у 2026–2027 н.р.

Освітньо – наукова програма розроблена робочою групою у складі:

Керівник робочої групи:

Житков Олександр Анатолійович – доктор історичних наук, професор, доцент кафедри історії України та всесвітньої історії, ЦДУ імені В. Винниченка (гарант освітньо-наукової програми).

Члени робочої групи:

Ковальков Олександр Леонідович – доктор історичних наук, професор, в. о. завідувача кафедри історії України та всесвітньої історії ЦДУ імені В. Винниченка.

Дефорж Ганна Володимирівна – доктор історичних наук, професор, професор кафедри природничих наук та методик викладання ЦДУ імені В. Винниченка.

Харченко Юлія Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, політології та психології ЦДУ імені В. Винниченка.

Трошкіна Катерина Євгенівна – кандидат юридичних наук, доцент, в. о. декана факультету психології та історії.

Чорний Олександр Васильович – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України та всесвітньої історії ЦДУ імені В. Винниченка.

Маренець Лілія Володимирівна – директор Державного архіву Кіровоградської області.

Кобзар Дмитро Вікторович – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, третього року денної форми навчання, спеціальності В9 Історія та археологія.

РЕЦЕНЗІЇ НАУКОВЦІВ:

1. Комарніцький Олександр Борисович – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України Кам'янець-Подільського Національного університету імені Івана Огієнка.
2. Дегтярьов Сергій Іванович – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії Сумського державного університету.

РЕЦЕНЗІЇ СТЕЙКГОЛДЕРІВ:

1. Шевченко Борис Леонідович – директор Центральноукраїнського обласного краєзнавчого музею.
2. Пупишева Валентина Яківна – директор Центральноукраїнського інституту розвитку людини.

I. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА
Профіль програми підготовки докторів філософії за спеціальністю В9 «Історія та археологія» галузі знань

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурних підрозділів	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University; факультет психології та історії, Faculty of Psychology and History; кафедра історії України та всесвітньої історії Department of History of Ukraine and World History.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Доктор філософії PhD (Doctor of Philosophy); доктор філософії з історії та археології Doctor of Philosophy in History and Archaeology.
Офіційна назва ОНП	Історія та археологія History and Archeology
Тип диплому та обсяг ОНП	Диплом PhD; обсяг програми 45 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Умовна (відкладена) Сертифікат №02125415. Строк дії: 22. 04. 2026 року – 21. 04. 2027 року
Цикл/рівень	НРК – 8 рівень FQ-EHEA – третій цикл EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Другий рівень вищої освіти (наявність освітнього ступеня «магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»).
Мова викладання	Українська мова
Термін дії ОНП	До повного завершення періоду навчання або наступного оновлення освітньої програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису ОНП	https://cusu.edu.ua/ua/osvita/osvitni-prohramy/13631-osvitni-prohramy-phd

2. Мета освітньо-наукової програми

Відповідно до місії і стратегії університету метою ОНП є підготовка висококваліфікованих конкурентноспроможних фахівців, інтегрованих у вітчизняний і світовий науково-освітній простір, які володіють концептуальними та методологічними знаннями у галузі історичних наук, методологією наукової діяльності та основами організації освітнього процесу у закладах передвищої та вищої освіти, здатних до розв'язання комплексних завдань у сфері історії та археології, проведення самостійного наукового дослідження, що передбачає створення нових цілісних знань та реалізації практичної діяльності.

3. Характеристика освітньо-наукової програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність)

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки.

Спеціальність: В9 Історія та археологія.

Код і найменування галузі за Міжнародною стандартною класифікацією освіти: 0211 Audio-visual techniques and media production.

Код і найменування спеціальності за Міжнародною стандартною класифікацією освіти: 0222 History and archaeology

Об'єкт вивчення та професійної діяльності: теоретико-методологічні та науково-прикладні проблеми розвитку історичної думки, загальнознані та специфічні явища, події і факти, які відображають закономірності та особливості потрактування історичних процесів у вимірах глобальних змін сучасності, певного історичного періоду в історичних межах країн і регіонів на основі залучення потенціалу сучасної історичної науки.

Цілі навчання: підготовка кваліфікованих фахівців, здатних проводити фундаментальні та/або прикладні дослідження у сфері історії та археології, здійснювати аналітичну роботу, забезпечувати наукове консультування установ та закладів держави, проводити професійну викладацьку діяльність на основі формування компетентностей, необхідних для інноваційної, науково-дослідницької та практичної роботи.

Теоретичний зміст предметної області становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять, які використовуються в процесі вивчення минулого, інтерпретують процеси, явища у сукупності матеріальних, побутових, духовних, соціальних складових розвитку історії України та всесвітньої історії.

Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні історичні методи; міждисциплінарні методики та технології аналізу суспільних процесів, культур та персоналій, методи і методики дослідження історичних джерел та археологічних культур, інформаційно-

	<p>комунікаційні технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: програмне забезпечення, мультимедійні засоби; системи електронних бібліотек та архівів; автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи; системи опрацювання текстової та графічної інформації.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-наукова, з орієнтацією на академічну підготовку кадрів вищої кваліфікації – науковців і викладачів, здатних розв’язувати комплексні проблеми у розрізі спеціальності В9 «Історія та археологія», здійснювати наукову, науково-дослідну та прикладну професійну діяльність.</p>
Основний фокус ОНП	<p>Фокус програми полягає у поглибленому вивченні новітніх теоретичних і методичних концепцій європейської та вітчизняної історії, надбань історіографічних досліджень, формуванні у здобувачів компетенцій, необхідних для самостійних інноваційних наукових розвідок у галузі історії та археології, всесвітньої історії, регіональних студій, зокрема, досліджень, історії Центральної України різних періодів.</p> <p>Наукові дослідження за ОНП здійснюються в контексті розвитку «нової історичної науки», міждисциплінарної практики дослідження історії та соціо-гуманітарних наук.</p> <p>Ключові слова: джерела, історія та археологія, історична регіоналістика, компетентності, нова історія, освіта, професійні практики.</p>
Особливості програми	<p>Програма забезпечує теоретичну та практичну підготовку здобувачів для наукової діяльності, викладання історичних дисциплін у ЗВО України. У рамках реалізації договорів університету із стейкхолдерами про співпрацю акцент зроблено на підготовці працівників для професійної діяльності у Центральноукраїнському регіоні. Дослідницькі проекти здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників орієнтовано на тематику всесвітньої історії, вивчення регіональних історичних та суспільно-політичних процесів у Центральній Україні.</p>
<p>4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
Придатність до працевлаштування	<p>Наукова, науково-педагогічна та науково-організаційна діяльність у системі освіти та наукових установах (молодший науковий співробітник, науковий співробітник, старший науковий співробітник, асистент, доцент, керівник підрозділу у сфері освіти та виробничого навчання). Випускники можуть працювати згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010:</p> <p style="text-align: center;">2310.1 Професори та доценти;</p>

	<p>2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів;</p> <p>2443.2 Професіонали в галузі філософії, історії та політології;</p> <p>2431.1 Наукові співробітники (архівна справа, музеєзнавство).</p> <p>Сферою працевлаштування випускників є установи та заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України: заклади передвищої та вищої освіти України різних форм власності.</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях засвоєння та продукування знань, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> – навчання на дев'ятому (докторському) рівні НРК України у споріднених галузях наукових знань; – підготовка на десятому (постдокторському) рівні НРК України у галузі освіти; – участь в освітніх програмах, дослідницьких грантах та стипендіях (у тому числі зарубіжних), які містять додаткові освітні компоненти; – діяльність у наукових товариствах, професійних організаціях; – а також індивідуальне навчання упродовж усього життя.
<p>5. Викладання та оцінювання</p>	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Студентоцентроване, орієнтоване на наукові складові дослідження, самостійне, індивідуальне та автономне навчання, спрямоване на набуття компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у сфері спеціальності В9 Історія та археологія.</p> <p>Навчальний процес забезпечує повне оволодіння методологією наукової роботи, передбачає набуття навичок презентації її результатів.</p> <p>Здійснення самостійного наукового дослідження спирається на ресурсну базу університету, ресурси вітчизняних та зарубіжних ЗВО та науково-дослідницьких установ.</p> <p>Підхід до викладання та навчання передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – застосування методів сучасних освітніх технологій (інтерактивних, критичного мислення, проектних, портфоліо, тренінгових, проблемного навчання) для набуття різнорівневих компетентностей, що забезпечують особистісно-орієнтований підхід та розвиток творчого мислення здобувачів;

	<ul style="list-style-type: none"> – залучення до консультування аспірантів авторитетних фахівців історичної науки; – інформаційну підтримку участі здобувачів у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі міжнародних); – надання можливості здобувачам брати участь у підготовці наукових проектів на конкурси Міністерства освіти і науки України; – безпосередню участь у виконанні бюджетних науково-дослідних робіт. <p>Викладання та навчання передбачає застосування інформаційних технологій з використанням освітньої платформи Google Workspace for Education.</p> <p>Аспірантська практика. Форми роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – очне навчання (face-to-face) включає лекції, практичні заняття; – навчання через викладання (learning by teaching); – самостійне навчання (self-study learning) – самостійна робота, опрацювання інформації в мережі; – навчання через дослідження – проєктна робота, підготовка дисертаційної роботи; – персоналізоване навчання (personalized learning) – індивідуальні консультації з науковими керівниками; – онлайн навчання (online collaborative learning) – спільна робота здобувачів.
<p>Оцінювання</p>	<p style="text-align: center;">Освітня складова програми</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЕКТС (ECTS), національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «незараховано») системами, що передбачає оцінювання здобувачів за усіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованої на досягнення результатів навчання, передбачених освітньою складовою програми.</p> <p>Види контролю: поточний, підсумковий.</p> <p>Форми контролю: усне та письмове опитування; контрольні роботи; тестові завдання, в тому числі комп'ютерне тестування; презентації; іспити, заліки, у т. ч. диференційовані, які проводяться в усній, письмовій формах або їх поєднання.</p> <p style="text-align: center;">Наукова складова програми</p> <p>Оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється на основі показників, які характеризують підготовку ними наукових праць, участь у</p>

	<p>наукових конференціях різного рівня, а також написання як окремих частин так й цілої дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта.</p> <p>Поточний контроль – звіти аспірантів щодо виконання індивідуального плану наукової роботи на засіданнях випускової кафедри та вченої ради університету.</p> <p>Підсумковий контроль – публічний захист наукових досягнень у формі дисертації.</p>
<p>6. Програмні компетентності</p>	
<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв’язувати комплексні завдання та проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері історичної науки, що передбачає глибоке переосмислення на основі сучасної методології і джерел наявних та продукування нових цілісних знань, впровадження сучасних досягнень історичної науки у професійну та/або науково-педагогічну діяльність.</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Здатність до критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досліджень, генерування нових ідей під час вирішення дослідницьких і практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.</p> <p>ЗК 2. Готовність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації українською та іноземними мовами в усній і письмовій формі.</p> <p>ЗК 3. Здатність створення та інтерпретації нових знань через наукове дослідження або інші передові вчення такої якості, що відповідають вимогам національного та міжнародного рівнів, до діяльності в інтернаціональних дослідницьких групах.</p> <p>ЗК 4. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування нових ідей (креативність) під час вирішення дослідницьких і практичних завдань, в тому числі і в міждисциплінарних галузях.</p> <p>ЗК 5. Готовність дотримуватись етичних норм у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 6. Здатність до самоорганізації, планування й розв’язання задач власного професійного й особистого зростання.</p> <p>ЗК 7. Здатність працювати автономно та у складі науково-дослідницьких колективів різного рівня.</p> <p>ЗК 8. Здатність знаходити, обробляти та критично аналізувати інформацію з різних джерел.</p> <p>ЗК 9. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК 10. Здатність до фахового спілкування з</p>

	<p>непрофесіоналом у галузі. ЗК 11. Здатність до розроблення та управління проектами. ЗК 12. Здатність адаптуватися та діяти в нових ситуаціях і впоратися з тиском.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Володіти найбільш передовими, концептуальними та методологічними знаннями за спеціальністю В9 «Історія та археологія», уміння застосовувати їх у власних дослідженнях. ФК 2. Готовність до міждисциплінарних досліджень та залучення методик інших наук. ФК 3. Здатність застосовувати уміння критичного аналізу, оцінки і прогнозування нових та складних ситуацій. ФК 4. Здатність розробляти та реалізовувати власні науково-дослідні проекти, які дозволяють розв'язувати значущі наукові, соціальні, культурні, етичні проблеми і дають можливість переосмислити і створити нове знання. ФК 5. Здатність до комунікації з широкою науковою спільнотою та громадськістю у своїй та суміжних галузях наукової та професійної діяльності. ФК 6. Здатність ініціювати наукові проекти у галузі історичної науки та у професійній сфері діяльності, проявляти лідерство та автономність на всіх етапах їх реалізації. ФК 7. Здатність визначати ступінь об'єктивності фактологічної основи минулих подій в різних видах джерел, встановлювати та оцінювати достовірність та репрезентативність джерельної інформації. ФК 8. Здатність дотримуватись етичних і моральних норм, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності. ФК 9. Готовність до професійної діяльності, з урахуванням особливостей фаху історика та актуальних проблем сучасної гуманітаристики. ФК 10. Здатність до популяризації науково-історичного знання. ФК 11. Готовність до роботи з ресурсами, необхідними для докторського дослідження.</p>
<p>7. Програмні результати навчання</p>	
<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p>ПРН 1. Здатність до пошуку, аналізу та самостійної класифікації сукупності джерел, достатньої для реалізації дисертаційного дослідження. ПРН 2. Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології в процесі пошуку, локалізації, збирання, опрацювання та аналізу історичних та історіографічних джерел.</p>

ПРН 3. Уміння оперувати основними концепціями, теоріями, проблемами філософії й методології науки і застосовувати їх у власних дослідженнях та/або під час науково-педагогічної діяльності.

ПРН 4. Обізнаність та здатність переосмислювати концепції, наявні у фаховому методологічному та історіографічному дискурсі; готовність удосконалювати існуючі в межах області дослідження знання.

ПРН 5. Уміння оцінювати ступінь висвітлення основних аспектів наукової проблеми та обґрунтовувати потребу її подальшої розробки.

ПРН 6. Готовність застосовувати основні наукові підходи і методи науково-дослідної діяльності; методи критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досягнень під час розв'язання дослідницьких і практичних завдань, у тому числі й у міждисциплінарних галузях.

ПРН 7. Здатність застосовувати різні види письмових та наукових текстів; розуміти зміст складних текстів з наукових проблем, у тому числі вузькоспеціальних, стилістичні особливості оформлення результатів дослідження у письмовій і усній формі.

ПРН 8. Здатність проектувати та переконливо представляти групі фахівців проект науково-дослідної роботи для вирішення важливої проблеми в галузі.

ПРН 9. Здатність дотримуватись етики наукових досліджень та принципів академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

ПРН 10. Здатність презентувати результати дослідження у фаховому середовищі (конференції, круглі столи, наукові семінари) та широкому загалу (презентації, науково-популярні заходи та публікації).

ПРН 11. Здатність завершити оригінальне наукове дослідження у вигляді дисертаційної роботи, заснованої на критичному аналізі джерел і синтезі наукових ідей та нових знань, і забезпеченій необхідним науковим апаратом.

ПРН 12. Здатність представляти результати самостійного дослідження іноземною мовою в усній чи письмовій формі.

ПРН 13. Здатність інтегрувати власні науково-дослідні напрацювання до навчально-методичної роботи.

ПРН 14. Уміння застосовувати програмні засоби і мультимедіа у науково-педагогічній діяльності та наукових дослідженнях; аналізувати й систематизувати результати досліджень засобами інформаційних технологій.

ПРН 15. Здатність висвітлювати історичні проблеми у формі, доступній для широкої аудиторії різного віку та фаху.

	<p>Публікувати наукові та науково-популярні тексти у фахових виданнях, ЗМІ, інформаційних ресурсах та ін.</p> <p>ПРН 16. Уміння користуватися нормативно-правовими і програмно-методичними документами, що визначають роботу в науковій установі та закладі освіти; визначати мету інноваційної діяльності, обґрунтувати необхідні внесення змін і готовність впроваджувати інноваційні прийоми у науково чи навчально-методичну роботу.</p> <p>ПРН 17. Здатність до саморозвитку та самовдосконалення упродовж життя, відповідальність за навчання інших.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Науково-педагогічні працівники, які забезпечують реалізацію ОНП, мають відповідну освіту, стаж науково-педагогічної роботи, науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою спеціальністю, необхідну кількість публікацій у виданнях Scopus, Web of Science, наукових фахових виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях усіх рівнів (міжнародних, всеукраїнських); проходять підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти та науково-дослідних установах, у тому числі й закордонних.</p> <p>Наукова спрямованість програми передбачає участь професіоналів (переважно докторів наук), які фахово відповідають напряму програми, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної складових підготовки здобувачів вищої освіти.</p> <p>Керівник робочої групи, члени робочої групи, увесь викладацький склад, який забезпечує реалізацію ОНП, відповідають вимогам, що визначені чинними Ліцензійними умовами впровадження освітньої діяльності закладів вищої освіти.</p> <p>Нормативна база ЦДУ ім. В. Винниченка передбачає наступний алгоритм підвищення кваліфікації НПП:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обов'язковість та періодичність стажування й підвищення кваліфікації; – прозорість процедур та організації стажування й підвищення кваліфікації; – моніторинг відповідності змісту програм підвищення кваліфікації профілю та напрямку професійної діяльності НПП; – обов'язковість впровадження усіх результатів підвищення кваліфікації у наукову та педагогічну діяльність; – оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Матеріально-технічне забезпечення

Матеріально-технічна база університету забезпечує якісне та ефективно провадження освітньої діяльності на ОНП.

Стан приміщень відповідає санітарно-гігієнічним нормам і вимогам безпеки та підтвержений відповідними документами, наявні всі необхідні структурні, фінансові, технічні ресурси, що відповідають діючим нормам і забезпечують проведення всіх видів навчальної та науково-дослідницької роботи здобувачів вищої освіти, передбачених ОНП.

Умови для реалізації ОНП відповідають діючим нормам і забезпечують проведення всіх видів навчальної та науково-дослідницької роботи здобувачів вищої освіти, передбачених ОНП: навчальні корпуси з лекційними аудиторіями, оснащеними мультимедійною технікою, лабораторіями, комп'ютерними класами, спортивний зал, бібліотека, соціальна інфраструктура університету, гуртожитки, санаторій-профілакторій. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам.

При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного контингенту (такого як здобувачі вищої освіти: з досвідом, заочної форми навчання, працюючі, з особливими потребами) та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а здобувачі поінформовані про їх наявність.

Матеріально-технічне забезпечення дозволяє організувати освітній процес протягом усього циклу підготовки за ОПП.

До складу матеріально-технічної бази ОНП входять:
Навчальні корпуси. Площа приміщень для занять здобувачів складає 10468,9 м². Заняття з ОНП проводяться на базі власних навчальних корпусів ЦДУ №№ 1 та 5 у спеціально обладнаних мультимедіа та ПК аудиторіях, лабораторіях, кабінетах, комп'ютерних класах з доступом до Інтернету та зоною Wi-Fi. Окрім цього, в освітньому процесі використовуються бібліотека, універсальний читальний зал, сховище періодичних видань, музей природи, Австрійська фахова бібліотека імені Бернгарда Штілфріда. У приміщеннях факультету психології та історії користування мережею Інтернет безлімітне та безкоштовне.

Лекційні та методичні кабінети оснащені інтерактивними дошками та мультимедійним обладнанням. Є комп'ютерні класи, які мають автоматизовані робочі місця з відповідними пакетами прикладних програм (у тому числі ліцензованих): OpenOffice, 7-Zip, Internet Explorer, FreePascal, Mozilla Firefox, Foxit Reader.

Етнографічний кабінет (ауд. №17) закріплений за кафедрою історії України та всесвітньої історії, активно використовується не тільки під час навчального процесу, а й для проведення різноманітних заходів наукового, навчального та виховного спрямування, а саме: засідання студентських гуртків; студентські конференції; олімпіади тощо.

Археологічний музей імені Нінель Бокій, створений на базі університету у 2011 році, є одним із найкращих зібрань старожитностей не лише в області, але й в Україні. Постановою Кабінету міністрів України №452 від 23. 04. 2024 р. музей було внесено до Переліку музеїв, в яких зберігаються музейні колекції та музейні предмети, що є державною власністю і належать до частини Музейного фонду України. У сучасній експозиції представлено майже 15,5 тисяч експонатів. Більшість артефактів походить з території Кіровоградської області. Велику частину виставки складають матеріали досліджень золотоординського міста XIV ст. біля с. Торговиця, що тісно пов'язані з подіями Синьоводської битви 1362 року, отримані під час щорічних археологічних практик студентів факультету психології та історії. Щороку фонди закладу поповнюються новими знахідками завдяки роботі на факультеті історії, бізнес-освіти та права постійної археологічної експедиції.

Музей є одним із наукових, освітніх та культурних центрів університету. На базі музею проводяться заняття з археології та давньої історії України, а також навчальні практики. Заклад неодноразово виступав партнером для проведення регіональних, всеукраїнських та міжнародних форумів.

Віртуальна екскурсія музеєм
<https://cusu.edu.ua/ua/arkheolohichniy-muzei/virtualna-ekskursiya>

На базі кафедри історії України та всесвітньої історії функціонує **«Науковий центр регіональних та мікроісторичних студій»**, створений у 2023 р. До напрямків роботи Наукового центру зокрема входять:

– підготовка навчальних та методичних матеріалів для вчителів-істориків та інших зацікавлених осіб (публічні лекції, науково-методичні розробки, презентації, наочні

матеріали);

– підготовка науково-популярного контенту для гурткової роботи з учнями та студентами.

Здобувачі освіти факультету психології та історії всіх рівнів залучаються до роботи Наукового центру, зокрема, беруть участь в організованих ним наукових конференціях, семінарах, круглих столах, публікують результати своїх наукових досліджень.

Факультет психології та історії ЦДУ ім. В. Винниченка є засновником наукового видання [«Історія та археологія»](#), який внесено до переліку наукових фахових видань України категорії Б.

На факультеті діє **навчально-методичний кабінет та наукова бібліотека** (ауд. №27), фонди яких задіяно у навчальному процесі.

Інші об'єкти:

- Спортивна та тренажерні зали;
- Зал атлетичної підготовки;
- Зал скелелазання;
- Освітній простір KOWO центр (студентська ініціатива);
- Їдальня та пункти харчування;
- Гуртожиток;
- Основне укриття (300 осіб) і 6 укриттів у підвальних приміщеннях (1450 осіб);
- Медпункт.

ЦДУ пропонує широкий спектр **додаткових послуг та можливостей** для студентів, зокрема:

Юридична клініка та психологічна служба: надає студентам доступ до юридичної та психологічної допомоги.

Мовний центр: допомагає студентам вдосконалити мовленнєві навички й уміння.

Media-простір ЦДУ: пропонує студентам місце для творчості, співпраці та спілкування.

Молодіжний театр «Резонанс»: дає можливість студентам проявити себе у творчості та розвинути театральні навички.

Молодіжний центр: організовує різноманітні заходи та події для студентів.

Санаторій-профілакторій «Юність»: пропонує студентам оздоровчі послуги та профілактику захворювань.

База відпочинку «Буревісник»: надає студентам можливість відпочити на природі.

При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів та забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти

	<p>університет ураховує потреби різноманітного студентського контингенту, зокрема:</p> <p>Здобувачів із досвідом: університет пропонує спеціальні програми та послуги для студентів, які вже мають досвід роботи або навчання.</p> <p>Працюючих здобувачів: університет пропонує гнучкі графіки навчання та інші послуги, які допомагають студентам поєднувати навчання з роботою.</p> <p>Здобувачів з особливими освітніми потребами: університет пропонує адаптивні програми та послуги для здобувачів з інвалідністю або іншими особливими потребами.</p> <p>Матеріально-технічна база ОНП постійно оновлюється та вдосконалюється з метою створення найкращих умов для навчання та розвитку здобувачів освіти, що відповідає вимогам їхньої майбутньої професійної діяльності.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>ОНП забезпечена навчально-методичною документацією з усіх видів навчальних занять, доступом кожного здобувача до бібліотечних фондів, електронних фахових журналів, електронних бібліотечних ресурсів світу і баз даних відповідно до повного переліку дисциплін навчального плану, електронних навчальних ресурсів, наявністю навчальних лабораторій для проведення занять з усіх дисциплін як обов'язкової, так і вибіркової частини ОПП, наявністю методичних посібників і рекомендацій для проведення аспірантської практик та ін.</p> <p>З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану автоматизовану систему управління освітнім процесом. Ця система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема планування та організацію освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік та аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності та ін.</p> <p>За угодою з компанією Microsoft університет бере участь у MSDN Academic Alliance, оформлено підписку MSDN Premium, що дозволяє в повному обсязі забезпечити навчальні аудиторії такими ліцензійними продуктами, як Microsoft Windows XP, Office 2010, Windows Server, Visual Studio та інші. Також, університет має ліцензію для внутрішнього використання на StarOffice. Локальні мережі навчальних корпусів з'єднуються оптоволоконною лінією. 13 навчальних комп'ютерних лабораторій об'єднані в окремий навчальний домен. Серверна база комп'ютерної</p>

мережі складається з комплекту сучасних потужних серверів, у тому числі на основі багатоядерних Intel (R) Xeon (TM) CPU 3.00GHz 86_64.

Університет має бібліотечний комплекс площею 2186,9 м², фонди якого налічують понад 1,5 мільйона книг, 300 тисяч періодичних видань, 800 тисяч електронних ресурсів. До послуг відвідувачів читальні зали площею 577,6 м² на 360 місць, абонементне обслуговування, міжбібліотечний абонемент, електронний каталог, доступ до електронних ресурсів. На основі системи «Ірбіс» функціонує електронний каталог наукової бібліотеки університету. Створено [університетський репозитарій](#) для розміщення наукових праць та методичних матеріалів НПП ЦДУ.

Створено навчально-методичну базу загальним обсягом 200 Гб електронних посібників, лекційних матеріалів, додаткової літератури. ЗВО долучає здобувачів до світових освітніх онлайн платформ Coursera, Udemu, Edx. Наукові праці і навчально-методичні матеріали викладачів також розміщено у хмарному сховищі університету. Створена та успішно функціонує система дистанційної освіти Moodle ЦДУ (<https://moodle.cusu.edu.ua/>), в межах якої підготовлено більше 150-ти дистанційних навчальних курсів, в якій зареєстровані студенти університету, та гіпертекстове середовище Вікі ЦДУ (<https://shorturl.cusu.edu.ua/20t>). В умовах військового стану освітній процес також здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання на платформі Google Classroom. Працювати з ними здобувачі вищої освіти можуть, використовуючи мобільні пристрої та особисті комп'ютери.

Для забезпечення самостійної роботи та якісної підготовки здобувачів створено навчально-методичну базу на платформі Google Workspace for Education, що надає змогу студентам користуватися електронними версіями лекцій та практичних занять з мобільних пристроїв та домашніх комп'ютерів – кожен ОК має Classroom з дидактичними матеріалами для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів із дисципліни.

Підтримується в актуальному стані електронні ресурси:

– Офіційний сайт ЦДУ: <https://cusu.edu.ua/ua/>

– Електронні ресурси бібліотеки:

<https://cusu.edu.ua/ua/pro-biblioteku/struktura-biblioteku>;

каталог <https://cusu.edu.ua/ua/library-cusu>; репозитарій для розміщення наукових праць та методичних матеріалів

викладачів університету: <https://dspace.cusu.edu.ua/home>

	<p>– Система дистанційної освіти: Classroom, Moodle ЦДУ (https://moodle.cusu.edu.ua/)</p> <p>– Моніторингові опитування: https://eq.cusu.edu.ua/.</p> <p>– Рекомендації щодо використання технологій дистанційного навчання: https://cusu.edu.ua/ua/component/content/article/942-studentu/15854-rekomendatsii-shchodo-poriadku-provedennia-zalikiv-ekzameniv-ta-atestatsii-z-vykorystanniam-tekhnolohii-dystantsiinoho-navchannia?Itemid=2342.</p> <p>– Цифрові сервіси для неформальної та інформальної освіти: https://cusu.edu.ua/ua/studentu/tsyfrovi-servisy-dlia-osvity-ukrainy.</p> <p>На сторінці випускової кафедри історії України та всесвітньої історії (https://cusu.edu.ua/ua/kafedra-istoriyi-ukrayiny/sklad-kafedri) доступні: інформація про НПП кафедри, сферу їхніх наукових інтересів і наукові публікації, активні посилання на профілі в наукометричних базах; освітні програми для всіх рівнів вищої освіти; робочі програми і силабуси навчальних дисциплін і практик; анотації навчальних дисциплін; програми атестацій; інша корисна інформація.</p> <p>На сайті університету наявна інформація про:</p> <p><u>Інформаційне забезпечення студентської науки в університеті:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Студентське наукове товариство; – Наукові конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, грантові програми; – "Студентський науковий вісник" <p><u>Інформація про додаткові навчальні можливості:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Мовний центр – Підготовка офіцерів запасу – Курси та тренінги – Обмін студентами – Доступність навчання для маломобільних груп населення <p><u>Працевлаштування:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Служба сприяння працевлаштуванню студентів і випускників та інше: – Призначення стипендій – Вирішення конфліктних ситуацій
	9. Академічна мобільність
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Передбачає можливість національної кредитної мобільності за бажанням здобувача, відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти»</p>

	<p><u>Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка</u>», а також положенням про <u>«Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка»</u>.</p> <p>Здобувачі вищої освіти мають можливість пройти онлайн курси на освітніх платформах.</p> <p>Укладено діючі договори про співробітництво із ЗВО та науково-дослідними установами України:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького; – Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України; – Центральноукраїнський інститут Міжрегіональної Академії управління персоналом; – Державний архів Кіровоградської області – Інститут археології НАН України.
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Програма передбачає перспективи стажування та участі в науково-дослідних проєктах та програмах академічної мобільності за кордоном відповідно до <u>«Положення про програму обміну студентами на навчання на підставі міжнародних Угод про співпрацю»</u> та <u>«Положення про конкурсний відбір студентів на навчання за програмою обміну студентами на підставі міжнародних двосторонніх Угод про співпрацю Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка»</u>. Передбачено індивідуальну академічну мобільність участю у міжнародній програмі з академічного обміну <u>«Еразмус+: КА2 СВНЕ»</u>.</p> <p>Укладено договори про співробітництво із зарубіжними ЗВО та науково-дослідними установами:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Вроцлавський університет (м. Вроцлав, Польща); – ВШТІП Академія прикладних наук (м. Познань, Польща); – Селезька академія (м. Катовіце, Польща); – Університет бізнесу в Катовіце (Верхньоселезька академія ім. Войцеха Корфанти в Катовіце) (м. Катовіце, Польща); – Університет Суспільних наук (м. Лодзь, Польща). – WSG University in Bydgoszcz (м. Бидгощ, Польща); – Балтійська Міжнародна академія (м. Рига, Латвія); – Самаракандський державний університет (Узбекистан); – Університет Мугла Сіткі Кочмана (Мугла, Туреччина).

Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено.
---	-----------------

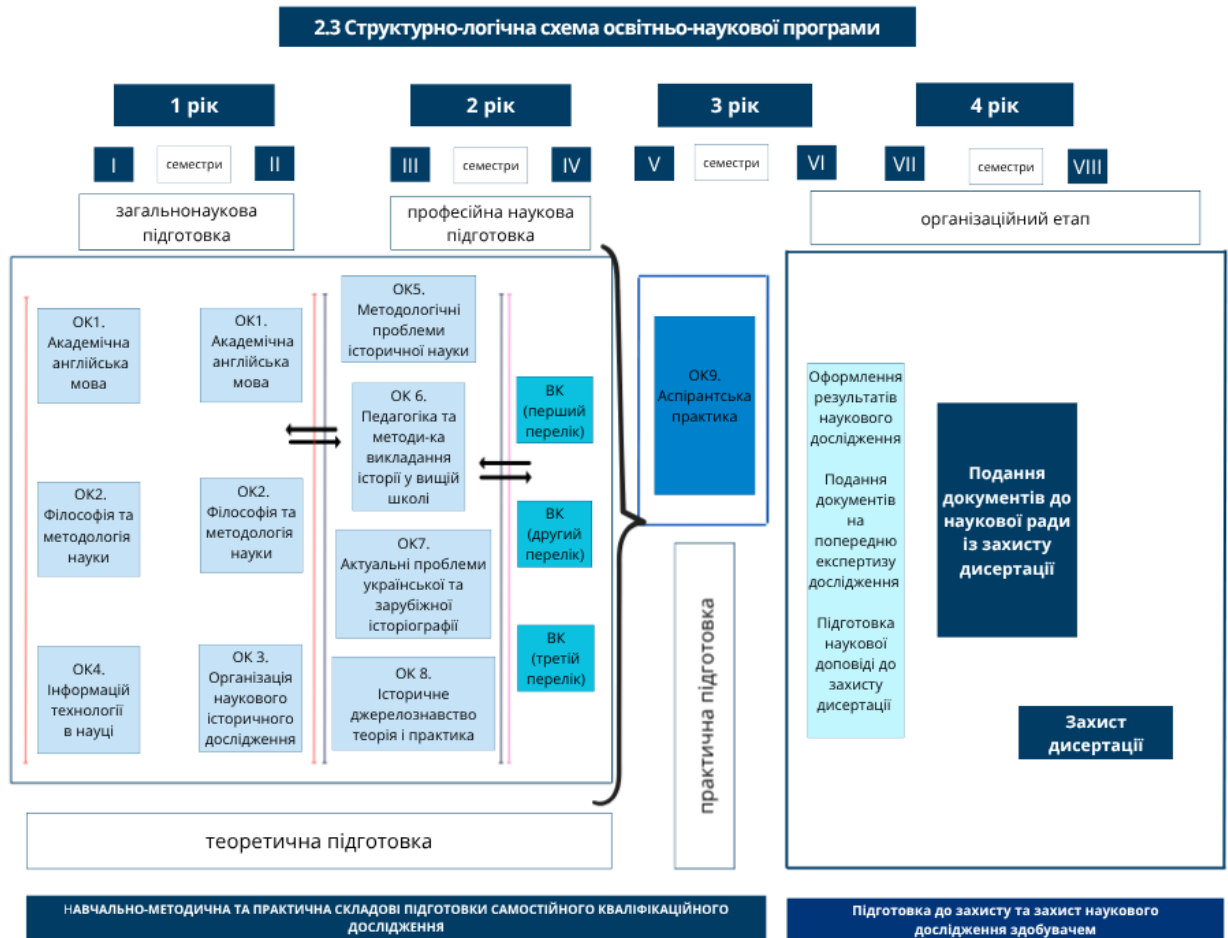
II. Перелік освітніх компонент ОНП та їх логічна послідовність

2. 1. Перелік освітніх компонент (ОК) ОНП для денної, заочної форм навчання

Код навчальної дисципліни	Освітні компоненти (ОК) ОНП (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. Цикл загальної підготовки			
1.1. Нормативні дисципліни			
ОК 1	Академічна англійська мова	4	Залік/екзамен
ОК 2	Філософія та методологія науки	3	Залік/ екзамен
ОК 3	Організація наукового історичного дослідження	3	Залік
ОК 4	Інформаційні технології в науці	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		13,0	
2. Цикл професійної підготовки			
2.1. Дисципліни професійної підготовки			
2.1.1. Нормативні дисципліни			
ОК 5	Методологічні проблеми історичної науки	3	Залік
ОК 6	Педагогіка та методика викладання історії у вищій школі	4	Екзамен
ОК 7	Актуальні проблеми української та зарубіжної історіографії	3	Залік
ОК 8	Історичне джерелознавство: теорія і практика	4	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент		14,0	
2.1.2. Вибіркові дисципліни (вільний вибір аспіранта)			
ВК 1	1-й перелік*	4	Залік
ВК 2	2-й перелік*	4	Залік

ВК 3	3-й перелік*	4	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент		12	
2.2. Практична підготовка			
2.2.1. Нормативна частина			
ОК 9	Аспірантська практика	6	Залік
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		45	

2.3 Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

2. 4. Наукова складова науково-освітньої програми

Наукова складова освітньої програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи здобувача і є невід'ємною частиною навчального плану за спеціальністю. У цьому документі зазначені терміни, вимоги та форма запланованих і виконаних здобувачем дій, які складають графіки його проміжної атестації. Наукова складова освітньої програми передбачає проведення здобувачем власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуальної наукової проблеми з історичних наук. Вона передбачає застосування методології наукової діяльності, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення й становлять оригінальний внесок у галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки», за спеціальності В9 «Історія та археологія».

Рік підготовки	Зміст наукової роботи	Форма контролю
I рік	<p>Вибір та обґрунтування теми власного наукового дослідження; визначення змісту, строків виконання та обсягу наукової роботи; вибір та обґрунтування категоріального апарату і методології проведення власного наукового дослідження; підбір, огляд та аналіз наукових джерел, що стосуються розкриття теми наукового дослідження.</p> <p>Підготовка за темою дослідження не менше однієї статті та її публікація у науковому фаховому виданні (вітчизняному або закордонному).</p> <p>Участь у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах з публікацією тез доповіді.</p>	<p>Затвердження індивідуального плану роботи на засіданні вченої ради ЦДУ.</p> <p>Звіт про виконання індивідуального плану на засіданні випускової кафедри.</p>
II рік	<p>Проведення під керівництвом наукового керівника власного наукового дослідження, яке полягає у вирішенні дослідницьких завдань через використання категоріального апарату методології історичної науки і методів пізнання.</p>	<p>Звіт про виконання індивідуального плану на засіданні випускової кафедри.</p>

	<p>Підготовка за темою дослідження однієї або двох статей та їх публікація у науковому фаховому виданні (вітчизняному або закордонному).</p> <p>Участь у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах з публікацією тез доповіді.</p>	
III рік	<p>Аналіз отриманих теоретичних та практичних результатів за темою дослідження та узагальнення результатів власного наукового дослідження.</p> <p>Підготовка за темою дослідження не менше двох статей та їх публікація у науковому фаховому виданні (вітчизняному або закордонному).</p> <p>Участь у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах з публікацією тез доповіді.</p>	<p>Звіт про виконання індивідуального плану на засіданні випускової кафедри.</p>
IV рік	<p>Оформлення наукових досягнень дисертанта у вигляді дисертації: підбиття підсумків щодо повноти висвітлення результатів та отримання підтверджувальних документів.</p> <p>Подання документів на попередню експертизу дисертації. Підготовка наукової доповіді до захисту дисертації</p>	<p>Аналіз стану теоретичної та практичної складової роботи.</p> <p>Надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дослідження.</p> <p>Захист дисертації</p>

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти (наукової установи), яка утворюється МОН України з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертаційного дослідження та присудження здобувачу зазначеного ступеню, в результаті успішного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Документом, який засвідчує присвоєння ступеня доктора філософії, є диплом доктора філософії державного зразка, який видається закладом вищої освіти (науковою установою) після затвердження атестаційною колегією Міністерства освіти і науки України.

IV. Опис програми

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування обов'язкових компонент
ІК; ЗК 2, ЗК 3, ЗК 7, ЗК 8; ФК 1, ФК 2, ФК 4, ФК 8, ФК 9.	ПРН 1, ПРН 3, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 15, ПРН 17	Академічна англійська мова (ОК 1)
ІК; ЗК 1, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 8, ЗК 11; ФК 2, ФК 3, ФК 4, ФК 8, ФК 11.	ПРН 1, ПРН 3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 13.	Філософія та методологія науки (ОК 2)
ІК; ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8; ЗК 9, ЗК 10; ФК 1, ФК 2, ФК 3, ФК 4, ФК 5, ФК 6, ФК 7, ФК 8, ФК 9, ФК 10.	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 5, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 15.	Організація наукового історичного дослідження (ОК 3)
ІК; ЗК 2, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 10, ЗК 11, ЗК 12; ФК 2, ФК 3, ФК 4, ФК 5, ФК 10, ФК 11.	ПРН 2, ПРН 7, ПРН 10, ПРН 14	Інформаційні технології в науці (ОК 4)
ІК; ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10, ЗК 11, ЗК 12; ФК 1, ФК 2, ФК 3, ФК 4, ФК 5, ФК 6, ФК 7, ФК 8, ФК 9, ФК 10.	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 13, ПРН 15, ПРН 17.	Методологічні проблеми історичної науки (ОК 5)
ІК ; ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 9, ЗК 12; ФК 2, ФК 3, ФК 5, ФК 6, ФК 8.	ПРН 3, ПРН 4, ПРН 9, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 15, ПРН 17.	Педагогіка та методика викладання історії (ОК 6)
ІК ; ЗК 1, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 9, ЗК 12; ФК 2, ФК 3, ФК 5, ФК 6, ФК 8.	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 11, ПРН 13, ПРН 15, ПРН 17.	Актуальні проблеми української та зарубіжної історіографії (ОК 7)
ІК; ЗК 1, ЗК 4, ЗК 6, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 12; ФК 2, ФК 6, ФК 7; ФК 9.	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 6; ПРН 7, ПРН 17.	Історичне джерелознавство: теорія і практика (ОК 8).
ІК; ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ЗК 10; ФК 1, ФК 2, ФК 3, ФК 4, ФК 5, ФК 6, ФК 7, ФК 8.	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9.	Аспірантська практика (ОК 9)

**V. Матриця відповідності програмних компетентностей (ІК,
ЗК, ФК) освітнім компонентам (ОК) ОНП**

ОК\ПК	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 1		+	+		+	+	+	+	+
ЗК 2	+		+	+	+		+		+
ЗК 3	+	+	+		+	+	+		+
ЗК 4		+	+		+	+	+	+	+
ЗК 5		+	+		+	+	+		+
ЗК 6		+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 7	+		+	+	+		+		+
ЗК 8	+	+	+	+	+		+	+	+
ЗК 9			+		+	+	+	+	+
ЗК 10			+	+	+				+
ЗК 11		+		+	+				
ЗК 12				+	+	+		+	
ФК 1	+		+		+		+		+
ФК 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 3		+	+	+	+	+	+		+
ФК 4	+	+	+	+	+		+		+
ФК 5			+	+	+	+	+		+
ФК 6			+		+	+	+	+	+
ФК 7			+		+		+	+	+
ФК 8	+	+	+		+	+	+		+
ФК 9	+		+	+	+		+	+	
ФК 10			+	+	+		+		
ФК 11			+				+		

**VI. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
відповідними компетентностями освітньо-наукової програми**

ОК\ ПРН	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК 9
ПРН 1	+	+	+		+		+	+	+
ПРН 2			+	+	+		+	+	+
ПРН 3	+	+	+		+	+	+	+	+
ПРН 4					+	+	+		+
ПРН 5		+	+		+		+		+
ПРН 6	+	+			+		+	+	+
ПРН 7	+	+	+	+				+	+
ПРН 8		+	+		+				+
ПРН 9		+			+	+			+
ПРН 10	+	+	+	+	+				
ПРН 11	+	+	+		+		+		
ПРН 12	+		+						
ПРН 13		+			+	+	+		
ПРН 14				+		+			
ПРН 15	+		+		+	+	+		
ПРН 16									
ПРН 17	+				+	+	+	+	

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення закладом вищої освіти якості вищої освіти складається з процедур і заходів, передбачених Законами України [«Про освіту»](#), [«Про вищу освіту»](#), [«Про наукову і науково-технічну діяльність»](#), Положенням [«Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка»](#), Положенням [«Про академічну свободу та доброчесність у Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка \(зі змінами\)»](#), Положення [«Про апеляцію результатів підсумкового контролю Центральнотраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка»](#), Положенням [«Про освітні програми в Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка»](#), Положення [«Про порядок реалізації здобувачами освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка»](#), [«Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти у Центральнотраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка»](#), [«Положенням про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії, доктора та кандидата наук у Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка»](#), Положення [«Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка»](#), тощо та передбачає:

- 1) визначення системи принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичний перегляд освітніх програм;
- 3) забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників; наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі для самостійної роботи здобувачів третього рівня вищої освіти за кожною освітньою програмою;
- 4) наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 5) забезпечення публічності інформації про освітні програми, освітні ступені та кваліфікації;
- 6) розбудова ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників закладу вищої освіти і здобувачів рівня доктора філософії;
- 7) забезпечення контролю за дотриманням здобувачами ступеня доктора філософії принципів академічної доброчесності.

VIII. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-наукова програма

1. Вимоги до оформлення дисертації (редакція від 12 липня 2019 року). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>
2. Закон України від 01.07.2014 №1556-VII «Про вищу освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Закон України від 05.09.2017 №2145-VIII «Про освіту». URL: <https://www.osvita-konotop.gov.ua/zakon-ukra%D1%97ni-vid-05-09-2017-2145-viii-pro-osvitu.html>
4. Закон України від 26.11.2015 №848-VIII «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/848-19/page>.
5. Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах: постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 № 978 (востаннє оновлено постановою КМУ від 31.10.2018 №901). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/978-2001-%D0%BF>
6. Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 977, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 08 серпня 2019 р. за №880/33851. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text>
7. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (Постанова Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. №502.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/502-2023-%D0%BF#Text>.
8. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF>
9. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України №610 від 23.03.2021). <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vykladach-zakladu-vyshchoi-osvity1466>
10. Рекомендації щодо запобігання академічному плагиату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо) (Лист МОН України від 15 серпня 2018 року №1/11-8681). URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/akredytatsiya/instrukt-list/1-11-8681-vid-15082018-rekomendatsii-shchodo-zapobigannya-akademichnomu-plagiatu.pdf>

Корисні посилання

1. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система. Довідник користувача / пер. з англ., за ред. Ю. М. Рашкевича та Ж. В. Таланової. 2-ге вид. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. 106 с.
2. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти (Схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України, протокол від 29.03.2016 р., № 3).
3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від «21» грудня 2017 р. № 648). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-%201648.pdf>
4. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) // URL:http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-andguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.